

SPOT Svetovanje Primorsko-notranjska regija

Bazoviška cesta 13

SI-6250 Ilirska Bistrica

Ilirska Bistrica, 10.04.2024

PROKURA

Prokura je posebna oblika splošnega pooblastila, ki ga lahko samostojni podjetnik ali pristojni organi vseh vrst osebnih ali kapitalskih družb, podelijo izključno fizični osebi – prokuristu. Pri pisnem sklepanju pogodb je dolžan prokurist poleg svojega podpisa dopisati, da je prokurist. Oznaka za pristavek je p.p.a (latinsko: per procura).

Obveznost vpisa v register

Gre za pravo-poslovno zastopanje, ki nastane z izjavo volj in sicer pooblastitelja in prokurista, ki pooblastilo sprejme in z njim soglaša. Obvezen je vpis v poslovni oziroma sodni register. Obseg prokure pa podrobneje ureja Zakon o gospodarskih družbah v 35. členu: »Prokura upravičuje vsa pravna dejanja, ki spadajo v pravno sposobnost družbe, razen za odsvojitvev in obremenitev nepremičnin, za kar mora biti prokurist posebej pooblaščen. Omejitev prokure nima pravnega učinka proti tretjim osebam.« Prav slednje je prednost prokure, ki daje poslovanju zanesljivost, saj tretja oseba že v naprej zagotovo ve, da bo morebitna sklenjena pogodba veljavna, ker je družba ne more izpodbijati.

Običajno se pogodba o poslovodenju sklepa iz dveh razlogov:

- ker omogoča poslovanje samostojnega podjetnika oziroma gospodarske družbe v primeru smrti, daljše odsotnosti ali poslovne nesposobnosti samostojnega podjetnika oziroma direktorja družbe;
- ali zaradi nadzora poslovanja članov uprave s strani lastnikov družbe.

Omejitve

Prokurista veže prepoved konkurence, zato tovrstne ali podobne dejavnosti ne sme opravljati za kakšno drugo konkurenčno družbo. Obsega prokure ne more sam omejevati, niti prokure podeliti drugi osebi. Pooblastitelj pa lahko prokuro vsak čas prekliče. Prenehanje prokure je potrebno prijaviti v ustrezn register.

Pogodba o prokuri

Gre za pogodbo civilnega prava, ki se razlikuje od pogodb sklenjenih na podlagi določb Zakona o delavnih razmerjih. Pogodbeni stranki imata večjo svobodo pri določanju pravic in obveznosti, pogodbenih omejitev, obsega zastopanja, plačila stroškov in določanju nagrade za delo prokurista. Izplačevalec prokurista ob začetku pravnega razmerja prijavi v zavarovanje z obrazcem M12.

Dohodki prokurista, nagrada in povračila stroškov, se štejejo za dohodke iz drugih pogodbenih razmerij, zato so ob izplačilu obremenjeni z akontacijo dohodnine in prispevki za socialno varnost. Povračila stroškov v povezavi z dohodki iz drugih pogodbenih razmerij se všttevajo v davčno osnovo, s tem, da prokurist lahko do 5.

februarja po letu, v katerem je prišlo do izplačila ali v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine, poleg normiranih stroškov, uveljavlja tudi dejanske stroške prevoza in prenočitev na podlagi verodostojnih listin. Pogoji in zneski so določeni z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

Primer obračuna prokuristovega dohodka za zastopanje

Fizična oseba, ki je slovenski davčni rezident, zavarovan za poln delovni čas v drugem podjetju ali polno upokojen, prejme po pogodbi o prokuri btt nagrado v višini 1.000,00 EUR.

Bruto dohodek	1.000,00
10% normirani stroški (1000,00 x 10%)	100,00

Osnova za prispevke (1.000,00 – norm. stroški 100,00) = 900,00	
0,53% prisp. za poškodbe pri delu (delodajalca)	4,77
8,85% prisp. za invalidnost (delodajalca)	79,65
6,36% prisp. za zdravstvo (zavarovanca)	57,24

Osnova za dohodnino (1.000-nor.st - 6,36% prisp.za zdr.) 1.000-100-57,24=842,76	
25 % akontacija dohodnine	210,69

Izplačilo prokuristu: nagrada 1.000,00 – 57,24 (prispevek za zdravstvo zavarovanca) – 210,69 (akontacija dohodnine) = **732,07**

Strošek izplačevalca 1.000,00 + 79,65 + 4,77 = 1.084,42

Dohodki upokojenca prokurista ne vplivajo na njegovo pokojnino, neglede na velikost izplačila!

Alenka Volk Penko

Svetovalka:

Alenka Volk Penko